

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avag
liszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hi
detések törmétek szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdet
seknél árkedvezmény.

UJÉVRE.

— dec. 31.

A mai nappal lezárulnak az 1913. évnek szomorú aktái, amelyekben annyi keserűség, annyi gond, annyi könny gyülemlött össze. Rég nem volt a magyarságnak ilyen szomorú esztendeje. Csapást csapásra halmozott s az előző év háborús izgalmaiban megrendült közgazdasági viszonyainkat még jobban aláásta. Mostoha és kegyetlen volt hozánk legfőképpen maga a természet, mely pedig minden földi jónak szülőanyja; az egész országon keresztülsöpő árvízveszedelem a már amúgy is graszszáló nyomort és koldusszegénységet még elviselhetlenebbé tette. Súlyos megpróbáltatás alá vetette a birtokososztályt, mely pedig ebben a par excellence földművelő államban még ma is legfőbb alapja a nemzeti jólétnék s ezen a réven éreztette gyilkoló hatását a társadalom minden rétegében, a kereskedőknél és iparosoknál ép úgy, mint a pénzügyvilágban, vagy akár a fixjövedelemből élő értelmiségnél is, mely már-már szinte összeroskad az elviselhetetlen drágaság terhe alatt.

Az emberiség a babonák korából kinőtt; értelmünk előtt világos, hogy egy naptári dátum keveset, — talán semmit sem változtathat a természet rendjén, a dolgok folyásán, — mégis kevés ember van, aki megkönnyebbüléssel ne látná továtünni ezt a fekete esztendőt s újult reménnyel ne köszöntené az újat. Hiába mondja a számító ész s az évezredes keserű tapasztalat, hogy ebben az évben is ép úgy csak a küzdelmek, csalódások és szenvedések országutján keresztül jutunk el azokhoz az örömhöz, melyeket a sors egy-egy embernek az arasznyi létben kijuttat, mint a hogy eddig: az örök emberi reménykedés ezuttal is, mint már annyi ezer és ezer új esztendőben valami egészen újat, valami egészen kivételes sorsfordulatot vár a reánk következő esztendőtől s meleg szívvvel, gyermekes hittel adja szájról-szájra a legrégebb jó kívánságot: boldog új évet!

Azt mondottuk, hogy egy naptári terminus, aminő az újév is, — keveset, talán semmit sem

változtathat a dolgok rendjén. Ezzel a talán szócskával azt szeretnők kifejezni, hogy egészen lekicsinyelni a dátumok jelentőségét még sem lehet, — sőt akadhatnak adott körülmények, amelyek között egy bizonyos előre meghatározott idő leteltétől, egy bizonyos dátum elkövetkezésétől fordulatot várhatunk.

Épen az év első napja ama dátumok közé tartozik, melyeknek a magyar közéletben különös jelentőségük van. Az újév a magyar politika ünnepnapja szokott lenni, — de nem olyan értelemben, hogy a nyugalom és pihenés ünnepe legyen, hanem ellenkezőleg: rendszerint az e napon elhangzó s nem egyszer politikai tett számába menő nyilatkozatok azok, melyek ezt a dátumot a politika ünnepévé avatják.

Az idén különösen élénk érdeklődés várja ezeket a szokásos újévi megnyilatkozásokat. Hiszen mostanában a politikai életről beszélve, — ha nem hangzanék furcsán épen a tél kezdetén, — azt lehetne mondani, hogy tavaszodik. Annyit mindenesetre meg lehet állapítani, hogy a politikai tél nem tulságosan fagyos. A jég engedett mindkét parton. A zajlás torlaszai rendszer meder közé szorítva természetszerűleg önként elvonultak.

Legutóbb már a parlamentben és delegációban olyan régóta nélkülözött hangokat lehetett mind sürűbben hallanunk, amelyek minden más egyebet nem tekintve, önmagukban is végképpen igazolják Tisza István gróf messzire tekintő céltudatos politikáját.

Az ellenzék visszatért, mert a közhangulat nyomása alatt s az események kérielhetetlen logikája következtében vissza kellett térnie a normális tárgyalások terére. Ez Tisza István nagy sikere. Mert ő előre megjövendölte, hogy ennek így kell elkövetkeznie. Az ő vaslogikája nem tévedett.

Egyszersmind pedig igazolása ez annak a hatvanhetes politikának, melynek a *Zemplén* is immár 44 esztendő óta lelkes hirdetője.

Ez a hatvanhetes politika, melytől 44 évi pályafutásunk alatt soha egy jottát nem távolodtunk

el, ezekben a napokban aratta legszebb diadalait, amidőn legádázabb ellenfelei is a tények kényszerítő hatalmánál fogva nap-nap után egy-két lépéssel visszavonulni kényszerültek előle.

A legszélsőbb ellenzéknek is engednie kellett, fel kellett adnia álláspontját a lényeges kérdésekben. Hogy visszavonulásában egyes maradék-pozícióit még nem adta fel, ez már semmit sem jelent. Legfőleg annyi, hogy a kapitulációhoz valamilyes aranyhidat eszkábáljon össze magának. Ilyen maradék-pozíciója még az ellenzéknek visszavonulási útjában az a hirtelen ásózott sáncvonal, hogy csak azoknak a törvényjavaslatoknak tárgyalására vonul be a parlamentbe, amelyeket ő maga fontosnak lát.

Ez nagyon relativ megítélés. Az ország érdekéből minden javaslat egyformán fontos. Legutóbb Sándor Pál, maga is ellenzéki képviselő, a boszniai vasutak tárgyalásainak folyamán vehemens támadást intézett az ellenzék ellen, hogy miért nincs jelen, mert ennél fontosabb javaslat közigazgatási szempontból régen nem volt a törvényhozás előtt. Igaza van. Miért nem volt fontos ez az ellenzéknek? És miért nem volt fontos a költségvetés? Végére a nemzet egyes rétegeinek érdekeit tekintve még az is fontos lehet, ha a kormány a selyembernyó tenyésztésről nyújt be javaslatot.

Az ilyen válogatást az ország népe nem érti meg. Már pedig végtől-fogytig meddő marad az olyan ellenzéki politika, amelynek magatartását a nép maga sehogyan se tudja megérteni. Valami értelemlenek és könnyen megérthetőségnek elvégre minden politikában kell lenni. Azonban az ellenzéknek kényszeredett újabb taktikáját, — bár ez már enyhébb formája a régiéknak — még ma se tudja senki az ország népéből megérteni.

Megérteni ma csak egyet tud. A Tisza István nyílt, egyenes, szókimondó, becsületes politikáját. Ehhez ragaszkodik. Mert erről meggyőződött, hogy a harc tüzen át ez vezet lassanként a béke áldásához. Az ő keze nyomán apránként letörnek az erőszakolt ellentétek és minden mesterkéltszembeszállás dacára diadalt arat a nemzeti konszolidáció munkája.

Bizalom Tisza Istvánhoz. E adja meg nekünk a hangulato újév napján ahhoz a reménységhez, hogy az államférfi tudás erő, előrelátás és ott, ahol kel engedékenység kiegyenlítő óvatos munkája, előbb-utóbb lelket kibékítő új békés korszakot terem a hazának.

— dec. 31.

A kormány a városokért. A magyar városok a legutóbbi kongresszuson összeszámolták, hogy valamenyüiknek együtt szükségük volna négyszázmillió korona kölcsönpénzre. A városok kongresszusa fel is irt a kormányhoz és felkérte, hogy amikor kölcsönt vesz fel az állam, vegyer annyival többet, hogy a városok hitelszükséglete is kiteljék belőle. Erre a felterjesztésre a kormány nevében a miniszterelnök válaszolt. Kü önöser két momentum domborodik ki a miniszterelnök leiratából, az egyik az hogy egyhamar a pénzpiac lényeges javulására nincsen remény s így szükségeseznek tartja, hogy a városok még a legszükségesebb beruházásokra előirányzott 90 millió koronát kitevő hitelszükségletüket is redukálják, s másik nevezetes pont pedig az, hogy a kölcsönszerzést a városok közösen a kongresszus útján és a kormányval egyetértőleg intézzék. Leiratában Tisza István gróf kifejezést adott annak hogy a kormány teljes mértékben átérzi a városok jelenlegi pénzügyi helyzetének nehézségeit és már hónapok óta intenzív munkát fejt ki abban az irányban, hogy e kérdésben a városok segítségére jöhessen s ha eddig számottevő eredményt nem mutathatott fel, annak oka tisztán a pénzpiac helyzetében rejlik. Tekintettel arra a körülményre is, hogy kedvező kamatlábbal bíró emisszió-nális kölcsönökre hosszú ideig nem gondolhatunk, feltétlenül szükségesnek véli a miniszterelnök, hogy a városok alapos revízió alá vegyék beruházási programjukat és maguk az illetékes tényezők két csoportba osztathatnák szükségletüket, hogy csak másodsorban térjenek át a kevésbé sürgős igények kielégítésére. A miniszteri leirat vétele után Bárzi István székesfővárosi polgármester, mint a kongresszus elnöke, Újhely város polgármesterét is megkereste ama beruházások megjelölése iránt s azok költségének közlése, melyeknek fedezésére a városnak kölcsönt kellene felvenni. Ennek a polgármester eleget tesz.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék

ugy felnőttek mint fiugyermekek részére egy szép öltöny ruha vagy téli kabát, mely legcélszerűbben **Szántó Mór és Társa** sátoraljaújhelyi áruházában szerezhető be.

Intézetek részére és szegény gyermekek kiosztására szánt ruhákat 10% árengedménnyel adunk.

SZÓZAT

Zemplénavarmegye összes tanítóihoz

— dec. 24.

Hivatásunk közös. A közös cél érdekében tehát közös akarat vezet bennünket és így kell, hogy akaratunk közös cselekedetben is nyilvánuljon. Ennek azonban természetes főfeltétele: a békés együttélés, a kölcsönös alkalmazkodás és megértés, valamint létérdekünk követelte erős, megbonthatatlan összetartás. Így látjuk ezt ma már világszerte. Mindenütt szervezkednek az értelmes emberek, mert csak az egyesült erő törhet magának utat a boldogulás felé. Szétforgácsolt erő nem teremthet összhangot, az csak hanyatlást és visszaesést okozhat, mely mindenkor a szervezkedés hiányának a szüleménye.

A magyar tanítóság elérte már azt az értelmi fokot, mely szerint felismerje, hogy a tanítót hivatása a társadalom mily hasznos tagjává avatja. Ő a haza, egyház és emberiség legértékesebb munkása; ügyes, buzgó és lelkes tanító, ki feladata magaslátán áll, munkaköre magas, célja eszményi, de élete sanyaru és sorsának tengődés a neve. Miért ne lenne tehát a tanító is érett a szervezkedésre?

32,000 tanító van ezidőszerint Magyarországon. 32,000 hivatott tanító! E tekintélyes tábor a nevelés-és tanügyön kívül józan gondolkodása a saját anyagi érdekében aktív lépésre is sarkalja és ma már saját sorsával is foglalkozik oly annyira, hogy tekintélyes képviselése is van: a „Magyar Tanítók Országos Szövetsége.” Hogy pedig munkássága eredményes legyen, már 1911-ben az összes általános tanítóegyesületek mint tagok beléptek ez országos szervezetbe és hogy e szervezetnek minden tanító külön-külön is tagja lehessen, a központban abban állapodtak meg, hogy ha a tanító a vármegyei általános tanító-egyesületbe az évi 2 kor. tagdíjat befizette, ezen tagdíj fejében a szervezetnek is tagjává leend.

Ma a legnagyobb feladat előtt állunk, melynek kidolgozására és keresztvételére a központ nagy energiával vállalkozott. Ez a tanítók pragmatikája.

Szent ügyünk nevében, magunk és családjaink iránti kötelességünk érdekében, egyesületünk érdemes elnöke beleegyezésével fordulok hozzátok Zemplénavarmegye összes tanítóihoz, legyetek e szervezetnek, a Magyar Tanítók Országos Szövetségének tagjává; lépjétek be a zemplénavarmegyei általános tanító-egyesületbe és fizessétek be azt a csekély évi 2 koronát!

Az Országos Szövetség 32,000 tanítót akar képviselni. 32,000 tanító a közérő oly elemét bírja, melylyel érdekei megvására a viszonyokkal szemben is ellentállani képes és ha illetékes helyen látni fogják, hogy mi is tömörülünk és a 32,000 tanító egységes, szolidaris és egynek az érdekében 32,000 ember hallatja szavát: akkor a „tanító” szó nem a mai fogalmat fogja jelenteni és óhajunk magas meghallgatásban részesülend.

Ha e szövetségnek minden tanító bátor, lelkes és áldozatkész tagja leend, akkor az feladata nehéz sulya alatt meg nem görnyed; kitűzött célja elérésére eléggé életképes; tekintélye, befolyása és hatékonysága határozottan eredményes leend. Fogadjuk tehát és kövessük Gárdonyi József főtábornok tanácsát, ki már két ízben is indítványozta, hogy a pénztáros a járásköri üléseken szedje be a tagdíjakat és ott adjuk át a két koronát, mely mód igazán mindkét félnek előnyére válik, sőt evvel biztosítjuk az elnökséget, hogy ne juthasson oly kínos helyzetbe, mint ez évben is, hogy ne legyen képes az Orsz. Szövetségnek a rendes évi járulékat befizetni.

Kartársak! A tanító 46 év óta küzd, robotol és senyved. Elősenév-

szedett tüdeje és görnyedt háta még ma is a legértékesebb, leghasznosabb és legmagasztosabb munkát végzi; miért is jogunk és kötelességünk, hogy tömörüljünk! Hiszen mi nem kiváltságot, nem privilégiumot és nem koncessziót kérünk, hanem mindössze csak annyit kívánunk, hogy a magyar tanító is éljen!

Kohn Illés.

Affér
a törvényszéken.

Ügyvédek egymás között.

A múlt héten kellemetlen incidens fordult elő az ujhelyi törvényszék főtárgyalási termében s csak az egyik szereplő higgadtságán és nyugalmán múlott, hogy zajosabb jelenet nem lett belőle. Az eset szereplői egy ujhelyi és egy sárospataki ügyvéd, akik egy bűnügy főtárgyalásán mint védő és sértett kerültek össze. A sértett ügyvéd, bár a bíróságtól az illető bűnügyben teljes elégtételt kapott, mégis tulságosan érzékenyen fogta fel azokat az előadásokat, melyeket a védő épen e tisztából kifolyólag beszédében a vádlott mellett felhozott s ebből keletkezett a heves jelenet, mely az ügyvédi kamarát is foglalkoztatni fogja.

Az illető bűnügyben egy sárospatak-vidéki egyszerű asszony volt a vádlott, akinek az volt a bűne, hogy az ellene vezetett végrehajtási eljárás során a végrehajtató ügyvédjét, dr. Binéth Menyhért sárospataki ügyvédet inzultálta. Az asszony védelmét dr. Csaplaky Lipót, az ujhelyi kérészt és jeles kriminalista latta el, aki a védőbeszédében többek között mint enyhítő körülményre arra is hivatkozott, hogy az asszony tartozásának nagy részét megfizette már az eset idején s joggal hihette, hogy nem tartozik.

A törvényszék 100 korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 10 napi fogházzal sújtotta a vádlottat, aki ép úgy mint védője, az ítéletben megnyugodott, jelöl annak, hogy a bűnösséget úgy a vádlott, mint a védő belátják és elismerik.

Ennek ellenére a jelenlevő sértettet, dr. Binéth Menyhértet, aki különös módon nem vette figyelembe, hogy a védőügyvédnek e minőségében elemi kötelessége mindent felhozni a vádlott javára, ami csak felhozható, rendkívül bántották Csaplaky dr. védőbeszédének egyes passzusai s ezért a főtárgyalás után odalépett a védőhöz s ingerült hangon így támadt rá:

— Ön, amikor azt állította, hogy a tartozás nagy részben ki volt egyenlítve, tudva valótlanul mondt.

— Kikérem magamnak, visszautasítom, — válaszolt felindultan dr. Csaplaky.

— Igenis, ismétlem, hogy tudva valótlanul állított, — kiáltotta még hevesebben dr. Binéth, úgy, hogy a jelenlevők már viharos botrány kitörését várták, azonban Csaplaky dr. megőrizte lélekjelenlétét s higgadtságát s látván, hogy itt békés kimagyarázásról szó sem lehet, egyszerűen hátat fordított és tovább ment. Kezéssel rá bejött a kir. törvényszék tanácsa, hogy egy másik ügyben kezdje meg a főtárgyalást.

Csaplaky dr. azonnal bejelentette az esetet, Fornszek Béla kuriai bíró, a főtárgyalás elnöke azonban kijelentette, hogy mivel az eset a főtárgyaláson kívül történt, így nincs módjában intézkedni, hanem forduljon dr. Csaplaky az illetékes fórumhoz panaszával.

Ez meg is történt, amennyiben a megsértett ügyvéd már beadta feljelentését a kassai ügyvédi kamarához. Az ügyvédek körében élénk érdeklődéssel várják az affér fejleményeit.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Az újév alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapunk mai számához csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg hátrálékait beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldésében akadályozva legyünk.

A kiadóhivatal.

Riportok
a vármegyéből.

Szerencsétlenül járt fűrészgári őr.

Vasárnap reggel vezetes oaseset erte Braun Ignác vámosújfalui fűrészgári őr. A vasuti sineken haladt át az állomás felé, mikor a Budapest felől jövő személyvonat elütötte, úgy, hogy súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Még reggel beszállították az ujhelyi közokórházba, ahol visszanyerte eszméletét s Juresó Ágoston tb. alkaptány előtt a következőkben mondta el a szerencsétlenség részleteit: „A vámosújfalui fűrészgárban mint nappali őr vagyok foglalkozásban. Vasárnap reggel 6 órakor, mielőtt őrhelyemet elfoglaltam volna, a közeli vasuti állomásra indultam a sineken, hogy vizet hozzak onnan. A sötétben nem vettem észre a hátam mögött lassan jövő személyvonatot, amely azután elütött.” A szerencsétlenül járt fűrészgári őr hétfőn reggel a kórházban megoperálták, levágták bokájában a bal lábát s bár az operáció sikerült, állapota reménytelen, mert a vonat mely jobb kezét elvágta, belsőleg is súlyosan megsebesítette.

Rablótámadás. Kokócsák Iván munkanélküli napszámos gyalog indult utnak. Késő estére járt az idő, midőn Koskóczra ért s azon töprengett, hogy hol kerjen éjjeli szállást és enni valót, mert bizony kitogyott vándorlása közben mindenkiből. Töprengése közben nyolc legény állta útját, pénztét követelve. Esküdözött, hogy semmije sincs, szegény vándor utas lévén, hagyják békében. Ezek azonban minden lelkiismeret híján megmotozták s miután tényleg mitsem találtak nála, megparancsolták, hgy a dermesztő hidegben vetkőzzék le, ekkor hozzányult legutolsó drágán őrzött négy fillérjéhez s felajánlotta nekik, ők azonban tovább követelték a levetkőzését. Belátva, hogy itt nincs könyörület, vetkőzni kezdett szabad ég alatt, de e pillanatban oda érkezett az éjjeli őr és kiszabadította a banditák kezéből, kik azzal védekeztek, hogy csupán megtréfálni akarták a megijedt embert. Az esetet feljelentették a bíróságnál.

Belöttek az ablakon. Egy Varannó vidéki telekezű tanító szép feleségére szemet vetett egy fiatal ember és folyton üldözte szerelmi vallomásaival. A nő közölte férjével a tola-kodó ajánlatait, mire ez erőlye rendreutasította a támadót. Ez azonban nem tudott az asszonyról lemondani és még fokozottabb módon üldözte a nőt, míg a dolog oda fejlődött, hogy a eltökélte magát a tanító megölésére. A múlt héten éjjeli egy órakor az ablakon keresztül fegyverlövésből eredő golyó röpített be a szobába, mely a faltól visszapattanva földre esett. Az elfogott tettes egy felbérelt parasztleány volt.

Megfagyott hajtó. A rubói erdőrengetegben vadászónóra hajtóvadászatot rendeztek. Alkonyatkor meg-szólt a lefuvást jelző kúrt, a hajtók, egynek a kivételével, össze is gyü-

lekeztek és haza távoztak, azon feltevéssel, hogy a hiányzó majd utánuk jön. De mivel még következő napon sem került haza, keresésére indultak s hosszú barangolás után ráakadtak megfagyott holttestére.

HIREK.

A január 12-iki hangverseny.

A Felvidéki Zeneszövetség második szereplése.

— dec. 31.

Mint röviden jeleztük már, a Felvidéki Zeneszövetség Sátoraljaui helyben, január 12-én este 6 órakor a vármegyei háza nagytermében rendezi második hangversenyét, melyen közreműködnek: Wally Frederich Höttges porosz kamara énekesnő, Rákos Arnold hegedűművész és Henry Wilhelmus hollandiai zongoravirtuóz.

A szövetség első (december 8-iki) hangversenyén Hubay Jenőben a legnagyobb magyar hegedűst és Reschovszky Sándorban a már nagyírú magyar zongoraművészgárda egy ifju művészt mutatva be. Ezuttal egy nemzetközi társaság fog megjelenni az ujhelyi pódiumon: Wally Frederich Höttges porosz, Henry Wilhelmus németalföldi, Rákos Arnold atyja révén magyar, anyai ágon francia származásu. Mind a hárman külföldön, ugyszólván az egész kontinensen, már nagy sikereket értek el, de együtt, bár Wilhelmusnak és Rákosnak már nálunk is feltűnő sikereik voltak, először a Felvidéki Szövetség utján jutnak szóhoz Magyarországon.

Wally Frederich Höttges aszszonyt dr. Max Reger, a ma élő legnagyobb német zeneszerző, mint „kitűnő énekesnőt ajánlja, a kinek rendkívüli hanganyaga, kitűnő énektechnikai képessége és igazi zenei és poétikus előadása van.” Kontra-alt hangjának tiszta csengéséről, nagy terjedelméről (könyvedén éneklő a kis oktáv D-jét), kifejezésteljes előadásáról a legnagyobb elismeréssel ír az egész Európa sajtója. Rákos Arnoldnak fényes és gazdag sikerei vannak már a külföldön, a honnan a honvágy hozta a múlt évben haza. Négy évet töltött Genfben, ahol Marteautil vett ez alatt az idő alatt leckéket. Ugyanott adta első önálló hangversenyét s egyuttal hangversenymestere volt a genfi szimfoniai zenekarnak. Most mindössze huszonhét éves. Programja, mellyel Szövetségünk hangversenyein bemutatkozik, a virtuóz hegedűsnek minden képességét próbára teszi. Henry Wilhelmusról az angol, a német, az olasz, az osztrák, a magyar és a holland, szóval az európai egész sajtó, mintha csak összebeszélte volna, ugyanazokat a dicséreteket írja és a második Sauernek nevezi.

A rendkívüli művészi élvezetekkel kecsegtető estély műsora a következő:

1. Brahms: H-moll rapszódia.
- Chopin: Impromptu, Fis-dur, Valse, Ges-dur, Etude, Cis-moll Wilhelmus.
2. Schubert: A végtelennek, A halál és a leány, A rémkirály Höttges.
3. Corelli: La folia. Bach: Preludium és fuga. Wagner—Wilhelmj: Sigfried-Paraphrase Rákos.
4. Chopin: Ballada, F-dur Wilhelmus.
5. Bruch: G-moll hegedűverseny Rákos.
6. Straus: Viselem bánatom. Riger: A szerelemről. Eyken: A valkürök dala. Höttges.

Jegyek a hangversenyre előre válthatók Kádár Gyula gyógyszerész urnál. Helyárak: Oldal ülés és első sor tagoknak 5 korona, nem tagoknak 7 korona. — A 2—4 sor tagoknak 4 korona, nem tagoknak 6 korona. A többi sorok és karzat s állóhely tagoknak 2 korona, nem tagoknak 3 korona.

— **A görög katolikus lelkész beiktatása.** A Miklóssy István püspök történet kinevezése által megüresedett sátoraljaujhelyi gör. kath. lelkési állásra vasárnap iktatták be Damjanovics Agoston volt bodrog-szerdahelyi esperest. A beiktatás fényes egyházi ceremóniák között ment végbe s részt vett azon az ujhelyi gör. katolikuságion kívül városunk másvallású papsága és számos világi notabilitásunk is.

— **Windisch-Grätz herceg távo-zása.** Sárospatak főura, Windisch-Grätz Lajos herceg, mint beavatott helyről közlik, családi okok miatt Bécsbe költözik és a magyar főrendiház helyeit az osztrák urakházában gyakorolja majd törvényhozói jogát. A herceg távozására az ad okot, hogy ő lett a várományosa a roppant majorátusnak, amelynek legtöbb birtoka Ausztriában van és a majoresconak itt kell laknia. Windisch-Grätz Lajos herceget az örökségben megelőzte Vincze herceg, a volt római nagykövetségi attasé, aki néhány hónap előtt Rómában főbe lőtte magát. A majorátus jelenlegi ura, Windisch-Grätz Alfréd herceg, az osztrák urakházának elnöke, akinek négy gyermeke közül a tragikus véget ért at-tasé volt az egyetlen fiú. Windisch-Grätz Alfréd herceg, aki most 62 éves, testvére Windisch-Grätz Lajos herceg hasonló nevű néhai atyjának.

— **Az újévi gratulációk megvál-tása.** Annak a felhívásunknak, mely-lyel minden évben társadalmunkhoz szoktunk fordulni, ez évben is meg volt a sikere s ez uttal is juthatott a jótékony célra, a gratulációmeg-váltás, mely tudvalevőleg abban áll, hogy az újévi szokásos üdvözlések szétkülésének portoköltséget egyesek a jótékony-ság oltására felajánlott néhány koronával váltják meg. Azok, akik ezt a gratulációmegváltást gy-a-korolják, lapunk nyilvánossága útján küldik üdvözléseiket ismerőseiknek és jó barátaiknak. Ezeknek a jótékony adományozóknak és egyúttal lapunk szerkesztőségének boldog újévi kíván-ságait fogadják ezuttal mindazok, akiket illet. A gratulációmegváltók listája a következő: „Zemplén“ szer-kesztősége 4 kor., Dános Miklós 5 kor., dr. Kende Miksa 3 kor., Szoko-lay Emil 5 kor., Kovács Károly 5 kor., Nemthy József 3 kor., Vass József 3 kor., Ihnatók Emil 3 kor., Zvolenszky Lajos 2 kor., Dongó Gy. Géza 2 kor., dr. Nyomárkay Ödön 2 korona.

— **Dóbiás Ede újabb előlépése.** Társadalmunk bizonyára örömmel és szimpáthiával veszi a hirt Dóbiás Edének, az eperjesi m. kir. államepi-tészeti hivatal volt főnökének, ki hosszabb ideig működött nálunk, Uj-helyben is, újabb előlépéséről Dóbiás Edét, akinek műszaki felügyelővé való kinevezetéséről csak alig egy éve emlékezünk meg, a király ezut-tal műszaki főtanácsossá nevezte ki.

— **Dr. Moskovits Vilmos halála.** Városszerte mely részvétet keltett tár-sadalmunk s az ujhelyi orvosi kar egy nagyon szimpatikus tagjának, dr. Moskovits Vilmos gyakorló orvosnak tragikus elhunyt. Dr. Moskovits Vil-mos, kit nemcsak a társas érintke-zésben övezett általános rokonszenv, de orvosi tudásánál fogva is tekin-télynek örvendett, tegnap, e hó 30 án hajnalban hunyt el rövid szenvedés után. Köztudomású, mert hisz az eset már akkor nagy részvétet keltett, hogy az aránylag fiatal, 46 éves or-vost röviddel ezelőtt agyhűdés érte. Eleinte javult az állapota úgy, hogy már-már reménykedni kezdettek meg-gyógyulásában, e héten azonban is-mét rosszabbra fordult, mignem teg-nap végzett vele a betegség. Mosko-vits dr. tagja volt Ujhely város szin-ügyi bizottságának, továbbá helyet foglalt a Kölesönös Onsegélyző Szö-vegetet igazgatóságában is, mely te-metéséről külön gyászjelentést is adott ki. Temetése ma délután 2 órakor

ment végbe az orvosi s gyógyszerési karok s a Kölesönös Onsegélyző Szö-vegetet testületi részvételével s utolsó útjára százan és százan kísérték ki a társadalom minden rétegéből.

— **A Kazinczy-körből.** Felhívjuk a közönség figyelmét Láng Gyula és Rézler Gyula miskolci tanároknak vasárnapi befejező előadására, amely-nek eddigi részei oly nagy tetszést és érdeklődést váltottak ki. A tudós előadók pompás, rendkívül tanulságos és amellet élvezetes előadásán, mely-et érdekes vetített képekkel kísérnek, bizonyára ezuttal is nagy és díszes közönség jelenik meg.

— **Ejjegyzés, Sebeczky Gyözö-nek,** a Felsőbodrogi Vízszabályozó Társulat pénztárnokának leányát, Maris-kát eljegyezte Lehoczky István Tö-kekerében.

— **A tokaj-hegylajai szőlőköl-csönök kedvezményes törlesztése.** Az 1913. évi X. törvények tudvalevő-leg felhatalmazta a pénzügyminisz-tert, hogy a tokaji borvidékhez tar-tozó községekben az elemi csapások által sújtott szőlősgazdákat a föld-művelésügyi miniszterrel egyetértőleg, kedvezményben részesítse. A kifize-tett összegeket a kölesönvevők 25 év alatt mindenkor május hónap 1-én esedékes egyenlő évi részletekben kamatmentesen kötelesek az állam-kinestárnak megtéríteni. Az első rész-let 1914. évi május hónap 1-én ese-dékes. Ebben a kedvezményben csakis azok a tokaj-borvidéki szőlőtulajdo-nosok részesíthetők, akiknek szőlőit olyan elemi csapás érte, melynek kö-vetkeztében az illetők, habár szőlői-ket rendszeresen művelték is, a szőlő-kölesönből folyó fizetési kötelezettsé-geinek a szőlő jövedelméből nem tud-nak eleget tenni. A törvény végre-hajtási rendelete értelmében az erre vonatkozó kérvényeket jövő évi 1914. január 20-áig kell benyújtani a tar-czali vincellérskola iparhatóságához. Az ez ügyben szükséges kérvényür-lapok minden községi előjárásnál ingyen kaphatók s ugyanazok meg-adják a kellő utbaigazítást is.

— **Választások az izr. hitközség-ben.** Nagy érdeklődés mellett ment végbe vasárnap az ujhelyi statusquo izr. hitközségben a negyvenes bizott-ság megválasztása, amely bizottság tudvalevőleg a mintegy az összeség elektoraként szerepel, amennyiben e bizottság hatásköréhez tartozik az előjárás megválasztása s így fon-tos szerepe van az egyházi életben. Természetes, hogy a vezető elemek-nek mindig vágyuk, hogy ebbe a bi-zottságba bekerüljenek, abból ki ne maradjanak s így érthető az az élénk érdeklődés, mely a választást kísérte. A titkos szavazás a késő esti órákban végződött s nagy változást az eddigi listában nem hozott. Mint mondani szokás győzött a hivatalos lista. Az eddigi „negyvenesek“ közül kimarad-tak természetesen azok, akik már el-távoztak Ujhelyből, ilyen kettő volt: Widder Gyula és Gottlieb Ignác. Kibuktak: Glück Samu, Engel Izrael, Klein Mór és Grünspan Herman. Viszont az eltávoztak és kibukottak helyébe ujonnan kerültek be: Zinner Adolf, Guttmann Mór, dr. Lichten-stein Jenő, dr. Kellner Soma, Nagy Albert és dr. Grosz Dezső.

— **Az ujhelyi üzletek zárórája.** Az üzletek zárórájáról szóló törvény felhatalmazta a törvényhatóságokat, törvényhatósági jogu r. t. városokat, hogy megengedett határok között az üzletek zárásának és nyitásának idő-pontját a helyi viszonyokhoz mérten szabályozzák. Ehez képest Sátoralja-ujhely r. t. város polgármestere 14626/913. számú átiratában meg-kereste a Kereskedelmi Társulatot, hogy a záróról alkotandó szabály-rendelet ügyében a kereskedők és nyílt üzletekkel bíró iparosok kíván-ságait és megállapodásait hivatalával közölje. Hogy ebben a fontos ügyben az összes érdekeltek véleményüket nyilváníthassák, a Kereskedelmi Társulat választmányára elhatározta, hogy 1914. évi január hó 4-én d. u. 3

órákor a városháza tanácsstermében értekezletet tart, melyre a helybeli kereskedőket és érdekelteket meghívja az Elnökség.

— **Az ipartestület köszönete.** Az ujhelyi ipartestület ezuton mond kö-zszönetet Schmidt Lajos rendőrkapitány, iparhatósági biztosnak, aki 20 koronát adományozott az ipartestü-letnek oly célból, hogy abból szegé-nyen elhunyt iparosok özvegyei közül segítsenek valakit.

— **Az Izr. Iskolázató és Felru-házó egyesület folyó hó 21-én tartotta rendes évi közgyűlését** kozmai Kun Frigyes elnöke alatt. Az egylet nemes működéséről dr. Gáspár Sán-dor egyleti titkár számolt be. Kiosz-tásra került az elmúlt évben 96 pár lábbeli, 180 fiú és leány ing, 15 téli kabát, 15 nadrág, 15 leányruha, 15 nagy kendő és 150 korona értékű tankönyv. Zinner Adolf pénztárnok ismertette az egylet vagyoni állapo-tát. Jelezte, hogy a bevételek nem fedezik a kiadásokat, miért is a köz-gyűlés elhatározta, hogy gyűjtést ren-dez a hiányok fedezésére.

— **Vékey Elemér Ujhelyben.** Az elzúllott urifrut, Vékey Elemért ma kísértette át a kassai rendőrkapitány-ság az ujhelyi rendőrkapitánysághoz, ahonnan kihallgatása után a kir. ügyészségre vittek. Vékey vallomásá-ról következő számunkban adunk részletes tudósítást.

Okleveles jegyzőt keresek, ki józan életű, megbízható és a jegy-zői teendőket teljes képzettséggel bír. Fizetése havi 120 korona és szorgal-mához s tehetségéhez mértén némi mellékjövdelemre is számíthat. Ha beválik, a rendszeresített segédjegyzői állásra be lesz választva és jobb jö-vőre lehet kilátása. Ajánlatok kör-jegyző Vánecsfalva (Máramarosmegye) intézendők.

— **Újévi üdvözlés.** A Bersonmü-vek az újévi beállítással szívélyes üd-vözlésüket küldik a Berson gummi-sarkot viselő közönségünknek és egy-ben tudatják, hogy január hó 15-ig mindenki egy, a Bersonművek által kiadott izléses kivitelű zsebnaptárt ingyen kap, aki azt cipészénél, cipő-vagy bőrkereskedőjénél kéri.

SZINHÁZ

** Az ünnepi hét. A közbeesett ünnepek miatt egy egész hétről kel-lene ezuttal beszámolnunk s pláne, mivel három délutáni előadás is volt, vagy tiz szindarabról; természetes, hogy terünk nem enged meg, hogy ezekről itt egyenként referáljunk. Vá-logatnunk kell tehát s mindezekelőtt kihagyjuk a számításból a délutáni előadásokat, melyekben az e szezon-ban már több-kevesebb sikerrel színre-került operetteket, — az Aranyesőt, a Buksit stb. — mutatta be a társu-lat a délutáni előadások hálás közönségének. Ezután végezhetünk a repriszekkel, vagyis az e szezonban még nem adott, de azért már jól is-mert régi darabokkal, melyek közül a még mindig friss, kellemes és nép-szerű *Suhancz*, továbbá Lehárnak egyik régiebb, de egyik legsikerültebb alkotása, a *Drótostót* került színre, míg a drámai személyzet felevenítette Földes Imre rég nem adott, de még mindig nagyhatású színművét, *A császár katonáit*. Meg kell állapítanunk, hogy mindhárom darab felújításával derekas munkát végzett a társulat; s az előbbieken az operett-ensemble kedvelt tagjai: *Kürthy Böske*, *Kellen Rózi*, *Ligeti*, *Lugosi*, *Gömöri* stb. míg A császár katonáiban *Réthelyi* és *L. Zikó Ilma* hódítottak újabb hivatást s készítették meleg tapsokra a régieket.

Az újadások sorában mindenek-előtt essünk tul a *Zöld frakk* elő-

adásán, mely a szezon legsikerüle-nebb estéje volt, hogy azután annál örvendetesebben számolhassunk be a „*Mozi király*“ pompás előadásáról. Ez az operette, mely egyébként is librettójának egy-két nagyon ügyes ötletével s csinos zenéjével kimagas-lik a jelenlegi operett-termékek átlá-gából, nagyon jól sikerült próbája volt a társulat képességeinek s meg-erősítette azt a nezetünket, hogy ha akadnak e szezonban is gyöngébb, sikertelenebb előadások, — ami leg-főképen az ilyen kis helyen kikerül-hetetlen forszírozott iramnak a követ-kezménye, — de általában a társulat nivója minden elismerést megérdemel és tagjai között nagy számmal van-nak igazi kitűnő színész tehetségek.

A főszerepet, Szigligeti Psylandert *Réthely* Ödön, a közönség kedvence játszotta. Valóban nem szabad fukar-kodni az elismeréssel ezzel a pompás és amellet végtelenül szorgalmas színésszel szemben, ki estéről-estére a legnagyobb művészi feladatokat oldja meg, — ma mint drámai hős, holnap mint bonviván, holnapután mint komikus, — s már fizikailag is olyan munkát végez, aminőt bárminő pályán csak a legrátermetebbek vé-gezhetnek. Hogy e mellett minden szerepében komoly produkciót is mu-tat be, ez már istenadta művészetet-ségre vall. Psylander szerepében is nagyon tetszett; azokkal a külső esz-közökkel, rekvizitumokkal, melyek kis vidéki színpadon adva vannak, több hatást igazán aligha lehet el-érni, mint amennyit ő kihozott.

Nagyszerű estélye volt *Kürthy Böske*nek is, akinek az eddigiek kö-zött ez a legjobb szerepe. Táncai, játéka, pompás toalettjei mind nagyon tetszetek s ezen az estén a közön-ség őszintén és melegen ünnepelte, *Kellen Rózinak* ezuttal kevésbé hálás szerepe volt, de szép éneke, — különösen pompás szöveg kiejtése, — ezuttal is nagyon jól hatott. *Ligeti* alakítása diszkrét és mégis ellenáll-hatatlanul kacagató volt. Nagyon tetszetek a harmadik felvonásban előforduló táncok, különösen *Heltai* bravuros négtánca s *Nemes Bella* orosz táncai. Úgyes és mulatságos alakítás volt *Szerdahelyi* alakítása is. *Lugosi* kisebb szerepet játszott, mon-danunk sem kell, hogy jól.

Végül akit az elsők között kellett volna említenünk, feltűnést keltett *Mészáros Aranka* pompás éneke.

NYILT TÉR*)

Köszönet.

Dr. Szirmay Béla ügyvéd ur a gálszécsi g. kath. iskola részére egy kályhát volt szives adományozni, mi-ért is ez uton mond köszönetet az iskolaszék nevében

Stéfányi János,
iskolasz. jegyző.

Igen tisztelt vendégeinek

Boldog új évet

kiván

Polgár Sászló,

a „Központi kávéház“ tulajdonosa.

Boldog új évet kíván

mélyen tisztelt vendégeinek,
barátainak és ösmerőseinek

Büchszer József,

a „Club“ kávéház tulajdonosa.

*) Az e rovat alatt közlöttékért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Felolós szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

„GONDVISELÉS“ keresztény temetkezési vállalat Sátoraljaujhelyben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Sátoraljaujhelyben, Kazinczy-utca 5. sz. alatt, a Polgári Takarékpénztárral szemben, a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

„Gondviselés“ keresztény temetkezési vállalatot

létesítettem. — Elvállalok egyszerű és diszes kivitelű temetésekét úgy helyben mint vidéken, a legjutányosabb árban. Raktáron tartok nagy választékban **ércz-** és **fakoporsókat**, **élő-** és **művirág koszorúkat**, különféle **szemfedőket**, koszoru szallagokat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

A „Gondviselés“ keresztény temetkezési vállalat elvállal: kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát; rendelkezik üveges és oszlopos gyászkoocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükséges kellékekkel. — A vállalat főtelevése leendő, hogy a gyászoló közönséget a legszolidabb árak mellett szolgálja ki.

Vidéki megbízásokat bármily csekély megrendeléseknél is lelkiismeretesen, pontosan teljesít

Kiváló tisztelettel

Sürgőnycim: Gondviselés Sátoraljaujhely.

a „GONDVISELÉS“ keresztény temetkezési vállalat.

Elveszett

egy félgöndör, tiszta fekete szőrű kutya. Farka hosszú, füle hegyes, feje a rókáéhoz hasonló. Nyakán szi van fonott vezetékkel ellátva. Neve: „Tobie.“

A becsületes megtalálónak 50 korona jutalom adatik. Megtalálás esetén a kutyát kérjük a radványi uradalom gazdaságához Vily puszára hozni, ahol az illető megtaláló a jutalmat felveheti.

Mélt. Gróf Károlyi László ur

Radványi urad. gazdaságának intézősége.

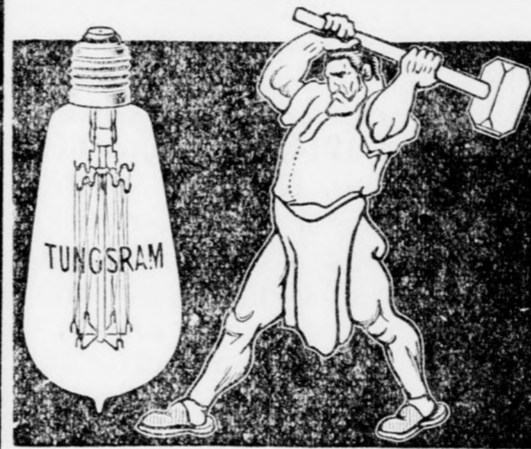
Gyökeres szőlőoltványok

eladók a következő fajokban: Furmint, Hársfalevelű és Ezerjő, valamint kiváló csemegefajok, az egyéves gyökeres drbja 6 krajczár, a 2 éves pedig 10 krajczár. Gyökeres Delawáre 10 krajczár. Kapható **Marosán Józsefnél Tallyán.**

gyógyszertárban s Hrabéczy Kálmán drogeriájában és Kluger Jenő illatszertárban Sátoraljaujhely.

A kirakatokban ki-függesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203 sz. tucatja 6 kor. 1204 sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhlert Gyula és Widder Gyula

Ne fogadjon el más lámpát, mint

TUNGSRAM

főírásu

valódi drótlámpát.

Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Karácsonyi és újévi ajándéku

alkalmas legfinomabb

francia és prágai parfümök

üvegenként 2-40 fillértől — 20 koronáig.

Kisebb mennyiségben kimerve is kaphatók:

a „Szt. Antal“ című gyógyszertárban Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér. Telefon: 42.

8 napi próbaidőre

küldök bárkinek 8 napi becsérlés vagy a pénz visszaküldésének kötelezettsége mellett utánvétellel:

Amerikai nikel óra	K. 2'30
Roskopf patent óra	K. 3'—
Amerikai arany óra	K. 3'50
Roskopf vasúti óra	K. 4'—
Roskopf kétfedelű óra	K. 4'50
Lapve városi óra	K. 5'—
Ezüst imit. kétfedelű	K. 6'—
14 kar. arany óra	K. 18'—
Valódi Omega óra	K. 20'—
Verseny ébresztő óra	
nikelvez. 20 cm. magas	K. 2'—
Junghaus-féle	K. 3'—
Radium világító lappal	K. 4'—
Radium 2 haranggal	K. 6'—
Radium 4 haranggal	K. 8'—
Inga óra 75 cm. hosszú	K. 8'—
„ harangütővel	K. 10'—
„ ütővel s zeneszerk.	K. 14'—
Gömbölyű óra ébreszt.	K. 6'—

3 évi írásbeli jótállás.

Szétküldője utánvétellel:

MAX BÖHNEL

Wien, IV. Margarethenstrasse 27/921.

Eredeti gyári árjegyzékem bérmentve küldöm.

Széna

több boglya, első minőségű, Sátoraljaujhelyben a törvényszéki fogházzal szemben levő Nyomárkay-féle telken eladó.

Bővebb értesítést nyújt Gortvay Aladár Szerencsen.

VÈGE

3 2

B

1 4 6